

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 26.—
za en mesec . . . " 2.—
za Nemčijo celoletno . . . " 28.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
V upravi prejemam mesečno . . . 1.80

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . " 7.—
za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENEK

Inserati:

Enostolpna petstvarsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)

za enkrat . . . po 20 v
za dva- in večkrat . . . 15.,
pri večjih naročilih primeren
popust po dogovoru.

Poslano:

enostolpna petstvarsta po 40 vin.

Izhaja vsak dan, izvenredno
delje in praznike, ob 5. uri pop.

Redna letna priloga Vojni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Najnovejše vesti o duhovnikih iz
krajev na Goriškem, ki so po
Lahih zasedeni.

Tre dni je dobil Nj. Ekscelenca, prevzvišeni g. knez nadškof dr. Fr. B. Sedej dolgo pismo od vlč. g. Karla Stacula, dekana v Gradiški, ki prinaša mnogo podatkov tudi o duhovnikih, o katerih je do sedaj ni vedelo ničesar, oziroma o katerih so se do sedaj širila le različna domnevanja in ugibanja. Pismo je zelo zanimivo in gotovo bodo Nj. Ekscelenci vsi hvaležni, ki je daje s tem javnosti na razpolago. Pismo, datirano po vlč. g. dekano Staculu v »L u c c a«, 1. j a n u a r j a 1916, se v slovenskem prevodu takole glasi:

Vaša Prevzvišenosti!

Iskreno se Vaši Prevzvišenosti zahvaljujemo za pismi z dne 20. oktobra in 27. novembra ter za dobrohotnost, dobrotljivost in skrb, ki ste jo Vaša Prevzvišenost pokazali za nas. Pismi, ki sta nam bili v največjo tolažbo, smo takoj sporočili tudi drugim sobratom. Vaše očetovske besede so kakor balzam za naša skrbipolna srca.

Naše misli hitijo dan za dnevom k našemu višjemu Pastirju v škofiji, k našim sobratom in sorojakom. Kakšno veliko je hrepenenje, da bi jih zopet videli!

Danes, ko praznujemo prvi dan novega leta, si dovoljujemo Vaši Prevzvišenosti pokloniti svoja najsrčnejša voščila. Naj bi bilo znanilec veselih dogodkov! Naj bi v tolažbo Vaše Prevzvišenosti vse razmere in vse reči v Vaši ljubljeni škofiji zadobile zopet prejšnje lice! »Fiat pax in virtute tua et abundantia in turribus tuis.«

Zahvaljujemo se tudi Vaši Prevzvišenosti za prizadevanje, da bi nam pri zadnjih činiteljih izposlovali dodatke h kongru in draginjsko podporo.

Na vsak način bo prešlo precej časa, predno dospě vse to na svoj naslov; za sedaj smo zadovoljni ob zavesti, da se je za nas poskrbelo. Do danes pa nismo še ničesar dobili. —

Gg. Ulian, Caucig in Stacul so bivali najprej dva meseca v Pitiglianu (v spodnji Toskani), nakar so bili na svojo prošnjo premeščeni v Luko (Lucca). Mesto je zelo prijazno in gostoljubno; v njem se nahaja tristo beguncev iz Gradiške, poleg tega prebiva v njem mnogo Slovencev skupno z nekaj ljudmi iz Staranzana. Tu se nahajajo tudi gg. Calligaris, Morsutti in Plet, ki imajo s prejšnjimi vred dobro stanovanje in postrežbo deloma pri lateranskih kano-nikih, deloma pri regularnih klerikih Matere Božje, č. g. Caucig pa v semenišču.

Da je č. g. Caucig prišel primerno pod streho, si je prevz. g. nadškof lukeški, Mons. Art. Marchi mnogo in z veliko skrbjo trudil in prizadeval! Ko je bil nedavno pri svoji pastirski vizitaciji tudi v naši župniji, je izrazil glede nas svoje polno zadovoljstvo. Mesto šteje prav mnogo zelo lepih cerkv; glede službe božje se tukaj prav nič ne pogreša. Mi sodelujemo na željo in zahtevo.

Poseben odbor skrbi za begunce res velikodušno in z največjo dobrohotnostjo (Ai profughi pensa con larghe vedute e con ottimo trattamento uno speciale comitato). Vsi gg. sobratje duhovniki, ki so internirani v Italiji, so preskrbljeni z intencijami sv. maš. To je napravil sam sv. oče, ki se je za našo usodo zelo zanimal. Mi ne moremo dobiti besed, da bi dovoljno izrazili njemu nasproti svojo hvaležnost in otroško vdanost.

Kar se dostaja položaja naših sobratov, imamo do danes naslednje vesti:

× × ×

V Florenci se nahajajo č. gg. Tognon, Fr. Ballaben in Simic; prej so bili v Alesandriji. Prav tam (v Florenci) biva tudi č. g. Jožef Viola, kamor je prišel iz Kormina. Č. g. Kren, ki je bil najprej odveden v Červinjan in je tukaj zelo dolgo ostal, je sedaj tudi v Florenci. Č. g. Herman Rosin, vikarij v Crauglio, je dobil dovoljenje, da se je s 15. decembrom zopet povrnil v Crauglio.

Petercel Jurij se nahaja najbrž še zmerom v Kobaridu.

Zorzin Peter, župnik v Škocijanu, je sedaj v Fiumičelu.

Carrara Anton, župnik v Moraru, biva v S. Casciano in Padule Vecchio di Mugillo.

Rigotti Anton, župni upravitelj v Belvederu, je interniran v Sardiniji.

Mullon Jernej je interniran v Sardiniji. Pastoricchio Ivan je še vedno doma na svojem mestu v S. Martino di Terzo.

† Caneva Jakob, nekdanji župnik v Romansu, je — žal — umrl po zelo kratki bolezn v Korminu dne 5. decembra.

Ballaben Jožef je ostal na svojem mestu v Villa Vicentina, kjer je še zmerom.

Spessot Fr., kaplan v Ogleju, je ostal najprej zelo dolgo na svojem mestu v Ogleju; sedaj je interniran v S. Cataldo v Siciliji.

Mons. Ferruglio Dominik se nahaja v Vidmu.

Reja Karl, kaplan v Kobaridu, je ostal najbrž na svojem mestu; ne zdi se, da bi ga bili usmrtili.

Medveš Otilij, kurat v Ročinju — ne vemo nič o njem.

Carlet Hektor, vikar v Srednjem, je sedaj v Turinu.

Fon Jakob, vikar v Kredu; se nahaja najbrž prav tam, pa ni gotovo.

Fon Jožef, vikar v Zapotoku, je ostal na svojem mestu.

Shejbal Jožef, vikar v Borjani, je morda doma, pa ni gotovo.

Knave Valentin — Logje; glede njega velja isto, kar o č. g. Shejbalu.

Andryšek Frančišek, vikar v Sedlu pri Breginju, je morda doma, pa ni gotovo.

Jereb Joahim, župnik v pok. na Vr-hovlju pri Kojskem; o njem se ne vé gotovo, če je ostal na svojem mestu.

Pirih Joahim, vikar v Vipolžah, biva sedaj v Pinerolo (Piemonte).

Lenardič Friderik, župni upravitelj v Kozhani, je ostal na svojem mestu.

Podobnik Ivan, vikar v Gradnem, je ostal prav tako doma.

Košir Ivan, vikar v Vedrijanu pri Koj-skem, je tudi na svojem mestu.

Kodelja Jožef, župnik v Šmartnem pri Kojskem, prav tako še vedno doma.

Božič Izajija, vikar v Kamnem pri Kobaridu, se nahaja nekje v škofiji.

Grusovin Ivan, župnik v Farri, biva sedaj v Percotto (videmska škofija).

Tomat Alojzij, vikar v Borgnano, je ostal na svojem mestu.

Rumis Ivan, kurat na Isola Morosini, je tudi ostal doma.

Muzzolini Peter, župnik v Scodovacca, je bil radi vojnega prestopka obsojen na eno leto zapora. Zaprt je bil v Vidmu. Po šestih mescih je bil po posredovanju prevz. g. nadškofa videmskega s 1. januarjem 1916 pomiloščen.

Larcher Jožef, župnik v pok., se nahaja še vedno na svojem starem mestu v Gradežu.

O misijonarjih v Tržiču se ne vé ničesar; eden izmed njih je prišel v Kormin; kako je sedaj, ni znano ničesar.

Od frančiškanov na Barbani sta P. Mi-jolin in Fr. Gerard internirani v Florenci.

Č. g. Ernst Galupin mi je v svojem pismu z dne 8. novembra 1915 sporočil iz Florence, da sta č. gg. Peteani, dekan v Korminu, in Geat, župnik v Červinjanu, imenovana dekanoma z neposredno odvisnostjo od Rima.

Morebitni dohodki kongrue interniranih duhovnikov gredo kakor v slučajih vakantnosti v državno blagajno. Vlada se pri tem sklicuje na neki paragraf avstrijskega zakona iz l. 1874. V smislu istega zakona odstranja vlada — kakor pravijo — tudi dušne pastirje z njih mest.

Drugega posebnega ni.

Zaključujemo to svoje sporočilo z izrazi sinovske vdanosti napram Vaši Prevzvišenosti ter se s spoštljivimi rokopljubi poklanjamo

Vaši Prevzvišenosti

prevdani in prepokorni služabniki v Jezusu Kristusu

Karl Stacul l. r. (S. Maria Corteorlandini, Lucca). — Jožef Calligaris l. r. (Canonica di S. Maria Forisportam). — Alojzij Morsutti l. r. (Canonica di S. Maria Forisportam, Lucca). — Hermenegild Ulian l. r. — Nikodem Plet l. r.

Dalmatinska depulacija na Dunaju.

Dunajski listi poročajo, da se je na Dunaju že davno pripravljalo za poklonitev Dalmacije. V ta namen pridejo na Dunaj državni in deželni poslan-ci in zastopniki duhovščine in občin. Na Dunaju so že namestnik grof Attems, deželni glavar dr. Ivčević, zadrski nadškof dr. Puljišič z več drugimi škofi, poslanci Juraj Biankini, dr. Baljak, dr. Dulibič in zadrski župan dr. Zilliotto in zastopniki skoro vseh dalmatinskih občin. Cesarjeva kabinetna pisarna bo določila dan vsprejema. Odposlanstvo bosta sprejela tudi ministrski predsednik grof Stürkh in župan dr. Weisskirchner.

Odposlanci bodo na Dunaju sestavili vsebino udanostne adrese, v katerih bo v prav svečanih besedah povedano, da so sinovi Dalmacije in vseh bojiščih izpričali svojo zvestobo in udanost do cesarja in da bodo vstrajali do slavnega konca vojne. Na adresi bo tudi rečeno, da dalmatinsko ljudstvo vse laške aspiracije na vzhodno obal Adrije ogorčeno odklanja in brez izjeme zagotovo svojega narodnega, kulturnega in gospodarskega razvoja najde le v zvezi Dalmacije z Avstrijo.

Dunajski listi ne poročajo, ali se bo v adresi opomnilo na staro obljubo, da se Dalmacija pridruži trojedini kraljevini.

„Kako važni smo mi!“

Zagrebske »Novine« priobčujejo:

Na Podgori, 20. jan.

Skupaj nas je več častnikov. Med nami polkovnik F. V rokah ima zemljevid Podgore. Zapičil je svoj pogled na griček 184. Zamislil se je nekoliko in rekel: »Cela Evropa obrača oči na to točko! Vidite, gospodje, kako važni smo mi!« Na isto me je spomnil dr. R., ko smo bili na tem gričku 184. Bila je tu straža. Doktor veli: »Glej, na teh vojakih sloni Gorica! Ako popuste oni, je Gorica izgubljena. Človek prvi hip niti ne misli, koliko vrednosti imajo ti vo-jaki!«

Pa sta tudi raz tega griča v teh nekoliko mesecih potekla dva potoka krvi. Pa-

LISTEK.

Kako smo se imeli...

Da boš vedel, kako smo se imeli o božičnih praznikih, Ti jih nekoliko opišem.

Trenotno se nahaja naša baterija v dolinici, ki meri kakih 300 m². Vse-naokrog samo skalovje in tudi v dolini sami. Da smo si mogli napraviti stanišča, smo morali minirati; z velikim trudom smo si napravili tudi streho. Zavarovani smo proti dežju in šrapnelom. Na robu imamo topove. Če tečeš ponoči k topu, padaš in vstajaš ves razbit. Iz doline ne smeš. Če greš, izdaš baterijo in vsuje se nate dež šrapnelov in granat.

24. decembra na vse zgodaj si slišal tiho prepevanje. Ko se je zdanilo, se je vse moštvo začelo čistiti. Čevlji so se svetili maščobe, obrabi obriti, umiti, brki navihani. Šli so na svoj vsakdanji posel — strmeli so v zrak. Solnce je prikukalo izza oblakov in čutil si, da je napočil veliki praznik. Sedel sem na kamen ter zasanjal o ljubem domačem kraju...

Kar naenkrat rezeč žvižg — strašen pok in kakih 100 korakov od nas

se je valil oblak dima. Zbudil sem se iz prijetnih spominov v realnost. Žvižg in pok mi je ranił srce. Kaj, niti danes ne dajo miru? Sledil je strel strela. Pohitel sem v okop, se zleknil na blazine in čakal usode. Kmalu pride klic po telefonu. Vse skoči k topu ter besni; mehanično streljamo. Ušesa te bole. Grmenje traja na celi črti eno uro. Potem vse tiho.

Poldne je. Vzameš svoj sir ali klobaso in počasi užiješ. Podčastniki pripravljajo božične darove. Popoldne mine kakor vsak dan — enolično.

Ko se je zmračilo, so prižgali sveče na božičnem drevescu. Potem se stisnejo vsi v okope ter molče čakajo menaže, ki pride ob 7. uri. Imenitno menažo so imeli. Dobili so darove ter se veselili pozno v noč, pozabljajoč na grenkosti tega življenja.

Tudi meni se je razmeroma dobro godilo. V nizkem okopu nas je bilo pet. Imeli smo se dobro. Obhajali smo sveto noč do 2. ure ponoči. Drugo jutro sem vstal ponavadi, hočem reči: se zbudil, kajti če ne streljamo, ležiš — moraš — cel dan ter topo zreš predse.

Dežuje, umazano vreme — nič te več ne spominja na praznik; pred seboj imaš zopet dan, poln dolgočasje in mučnih misli — pa vendar zopet en dan bliže miru!?

26. decembra. Nadaljujem dan kasneje — na Stefanovo. Včeraj sem bil moral prenehati, ker je Italijan zopet oskrnul svet praznik. Odgovarjali smo mu krepko. Poznejše ure so potekle mirno. Le kmalu potem, ko sem bil zaspal, me je zbudilo močno infanterijsko streljanje. Aha, napadajo. Kmalu bomo začeli! Skočim na noge ter se v temi plazim čez skalovje. Nezaslišano grmenje. Cela črta v ognju. Vse baterije streljajo. Dež pada in burja brlje. Divje moraš kričati, da te slišijo. Gluh si popolnoma. Zemlja se trese. Kanonirjem žari obraz tem bolj, čim bolj streljajo. Čez dobro uro povelje: »Feuer einstellen.« Nevoljen zlezeš v okop, toda zadovoljen si, ker jo je Italijan zopet dobil po grbi. Gotovo ste tudi vi tam doli slišali to bobnenje — bilo je od 11. do 12. ure ponoči.

Premočen sem se zleknil na blazino in nisem mogel zaspiti. Danes zjutraj me zbudi nenavaden žvižg in pok — ploha železa se je vsula na mojo skalno streho. Zarobantil sem parkrat, se obrnil na drugo stran in mirno zaspal. Vstal sem ob 10. dopoldne in si do opoldne — čistil nohte.

Tako sem praznoval Božič v dolgočasju in dolžnosti. Doma ste ga obhajali gotovo kakor ponavadi, samo mene je manikalo pri mizi. No, unaimo,

da bomo za prihodnje leto zopet vsi skupaj!

× × ×

Na goriškem hrišču smo obhajali božične praznike še precej dobre volje, čeprav ni bilo brez granat in šrapnelov. 24. dec. smo se lepo očedili, kakor se za tak praznik spodobi in smo imeli tudi doma navado. Popoldne nam je gospod poročnik zložil na mizo božične darove. Dasi ti darovi niso bili bogve kako bogati, vendar smo jih z veseljem sprejeli, ker smo vedeli, da prihajajo iz dobrih rok ljube domovine, ki nam hoče z njimi pokazati svojo ljubezen.

Na sveto noč je bilo po vsej goriški planoti mirno, le tu pa tam se je čulo posamezno zamolklo grmenje topov in hreščeče razpokavanje granat. Po nagovoru gosp. nadporočnika so misli vseh pohitele k svojim dragim; niso jih zadržali ne visoki hribi, ne globoke doline. Potem smo prejeli darove, razne pijače in dobrega čaja, tako da smo postali prav dobre volje in jeli peti vojaške in druge narodne pesmi.

Na to stran Savice,
na to stran vodice,
tam ravno je polje...

× × ×

dlo je na tej dlani zemlje — na eni in drugi strani — dosti tisočev vojakov, a vsekakor vsaj trikrat več Italijanov nego naših. Naši so nazvali grič »Ostra Punta«, Lahi »Monte inaccessible« — Nepristopen grič. In ni straha, da bi kdaj prišli nanj!

Naj povem še kako saljivo. Poleg mene je podpolkovnik P. Naštev vrlina in napake Dalmatincev. Dotakne se tudi jedi — menaže in pravi: »Gospoda moja! Tu je moja glava: Ako rečem jutri Dalmatincev: »Fantje, zvečer pojdemo v Videm. Tam vas čaka menaža!« — potem Italijan nima čet, ki bi jih zadržali. Vse bi ssesekali. In popolnoma gotov sem, da bi zvečer vsak s svojo skledico čakal v Vidmu na menažo. A takoj bi vprašali: »Ali bo tudi vino?« Ni v vojski zastoj nastal pregovor, da »brez kruha in brez vinca boli glava Dalmatina«. Dajte mu pa to dvojico in osvojil bo tudi viraže gore!

Vratna bolezen me je bila prikovala na posteljo za deset dni. Ravno v teh dneh je obiskal bolnico dež. glavar msgr. Faidutti. Stopil je tudi v mojo sobico. Mil vam je ta mož! Vrlo ljubezniv. V njegovi zunanosti čitaš njegov močni, delavni duh. Ako naleti na Hrvatje iz Dalmacije, jih hvali: »To so vrli možje, le žal, da jih je vedno manj.« No, za Italijane se bodo vedno našli!

Včeraj sem stopil k postelji ranjenca. Bil je iz Novega grada. Opisuje mi svoje gorje. »Evo, četrti dan je, odkar sem bil ranjen, a šele danes so me našli. Jurišali smo. Mene rani. Prebije mi prsi in obe nogi. Noč je bila. Naši so poleteli naprej. Jaz sem ostal tu. Kasneje so dobili premoč Italijani. Naši so se vrnili. Jaz sem ostal. Skušal sem se vleči. Opiral sem se z glavno in roko. Kri mi je privrela v usta. Izgubil sem moč. Krogi mene so letele krogle. Da bi me katera ne zadela, sem se zvalil v jamo, ki jo je bila poleg mene izkopala granata. Tako je prešel prvi dan, tako drugi. Tretji dan slišim, da nekdo koplje poleg mene. Italijani so pokopavali svoje mrtve. Zavpijem: »Sanitetic!« Prišli so. A ko so videli, kako sem ranjen — so me pustili. Četrti dan me najde naša patrulja. Eden od njih prihiti k meni. Naloži me na rame. Tako me reši. Tega človeka ne pozabim do smrti. Ko me je našel, mi je bilo, kakor bi se bil v drugo rodil!

Črtica z italijanskega bojišča.

Izvirno poročilo »Slovenca«.

Ze večkrat se je semintje omenjalo naše strelske jarko ob soški fronti, prave slike pa vendar še ni nikdo postal, vsled tega sem se namenil, da jo dam bralcem »Slovenca« jaz in sicer takole:

Strelec čepi v njemu odmerjenem skrivališču (kritju), katero je sezidano iz s prstjo napolnjenih vreč v četverokotu 1:1, tedaj sključen mora biti. Nekaj desk in nato položena lepenka ter nato še ena vrsta vreč s prstjo ga brani pred šrapneli in pred dežjem. Za vhod je mala luknja, da se človek splazi noter po trebuhu, katera je zagrnjena z kako staro odejo oziroma šotornim platnom, ki brani pred burjo. Pri njegovih nogah tli v preluknjani jedilni skledi (šali) oglje (z plamenom goreti ne sme). En kot tvori jedilno shrambo. Tu sloni pipa, krušna vreča s konzervami, duhanom itd. Nahrbtnik služi za naslonjalo. Tu je tedaj začasno domovje strelca, kojemu se donša po moštvo kake rezervne stotnije ponoči gorka juha, meso itd. (brez prikuhe). Kruh, slanina, sir, čaj, kavo ali vi-

no spravi seveda v kot ali jedilno shrambo, kojo mu včasih miši neusmiljeno obiščejo. Miši so se že prav udomačile in ni nič novega, če ti zapleše kaka po obrazu ali zleze v žep suknje.

Končno pride pošta. Z nestrpnim pričakovanjem jo sprejme. Saj so vendar glasovi od doma, torej od žene, dece, staršev, bratov in sester. Na obrazu mu čitaš, kaj stoji v pismih. Ko prebere, se zamisli, on sanja od svidenja v duhu objema ženo in otroke, v duhu se pogovarja z njimi — njegove misli nimajo meje in beže čez hribe in doline. Pozabi, da se nahaja v veliki nevarnosti in da čez minute njegovo truplo že lahko zagrebajo. Tako preživi on dneve in cele tedne. Privadi se kakor doma, toda gorje onemu, ki bi ga v njegovem miru motil, gotovo plača z življenjem, kakor je to že Italijan večkrat poskusil. Če razdere granata to domovje in se stanovalec (strelcu) ni prigodilo ničesar drugega, tedaj jo postavi na novo in morda še bolj zavarovano nego preje.

Neovrtna resnica pa je, da dobra oskrba vojskinih čet igra veliko in odločilno vlogo. Z lakoto se vzbuja nevolja in nezadovoljnost. Glede oskrbe onih čet, ki so v bojih, se ne more nikdo pritožiti ker ista je prav dobra, edina tožba bi bila le radi vode, ker primerilo se je ne samo enkrat, da jo je mož na dan samo četrt litra dobil za piti, na umivanje pa še misliti ni, dokler se človek nahaja v strelskih jarkih. — Med časom tega življenja pa se seveda ne manjka zabave zlasti če prileti kaka granata ter vrže v zrak par vreč, jih raztrga, da izprazni vsebino pred vhom ali pa naravnost na streleca. Nedavno se je čitalo v nekem nemškem časniku, da prosi nek štajerski polk radodarnega domoljuba za podaritev harmonike. Takoj mi je prišel v spomin dogodek iz onih hudih bojev v mesecu juliju. Naš bataljon, oziroma našo stotnijo je razveseljevala dosti-krat lična harmonika in tisti, ki jo je natezal, je bil celo ponosen na svoj »meh« in ni mu bila pretežka jo vlačiti seboj kot »najbolj potrebno« vojaško stvar. Toda nekega dne, bilo je v nekem gozdiču pod sv. Martinom, obsodil jo je Lah, da »krepne«. Granata se razpoči in železni drobec jo zadene v osrčje, da so takoj visela iz nje »letra« (kovinasti jeziki na deščicah). Ker se muzikantu ni zgodilo ničesar, šalili smo se vsi vprek in smejali. Hočeš, nočeš, odvezal jo je od nahrbtnika ter zakadil svojo »muziko« po gozdu, kjer mogoče še sedaj leži.

Nekaj o laških poročilih.

Ze v drugič čitam v cenjenem »Slovenca« italijanska uradna poročila, ki naravnost ostudno lažejo. Svoječasno sem čital, da je izjavila v italijanskem parlamentu neka oseba, da njihova vojna mornarica izpolnjuje z vso odločnostjo naložene ji težke naloge. Ta je bila že pred Puljem in izživala avstrijsko brodogradnjo na boj. ob-streljevala utrjeno južno dalmatinsko obal itd. Človek bi se jezil nad temi publicimi čenčami, toda bolje stori, ako se smeje in smejal sem se v resnici tako srčno, kakor še nikdar v življenju. Osem mesecev se že bojujemo in sovražnika še nismo videli, dasiravno ga večkrat iščemo po vsej Adriji. Nad Pulj je priplaval enkrat zrakoplov

»Cita di Ferrara« in vrgel par bomb, katere niso napravile — razen ženskam malo strahu — nobene škode. Ta zrakoplov je uničilo naše pomorsko letalo »L 48«. Mesec dni pozneje je prišel nov, jako velik zrakoplov z imenom »Citta di Jesi« nad Pulj, oziroma nameraval je priti, kajti preden se je zavedel, kje da je, so ga že naši vrli topničarji s šrapneli povabili doli na zemljo; potnike so poslali v Gradec, zrakoplov so pa naši predrzni čolni privlekli v pristanišče. Ta gostoljubnost je italijansko vrhovno vodstvo tako osupnila, da so sklenili, nikdar več pošiljati zrakoplove v Pulj. Meni je vseeno, toda našim topničarjem gotovo ni ta ukrep Italijanov po godu, kajti preveč dolgočasno je, pravijo!

— — — Smešno, italijanski brodogradje naj bi bilo pred Puljem! . . .

Danes čitam zopet posnetek italijanskega uradnega poročila v vrlem »Slovenca«, v katerem stoji zapisano, da so Italijani sestrelili povodom napada naših pomorskih letal na Rimini eno letalo. — Resnično, to ni več nedolžna domišljija, ampak naravnost odkrita zlobnost, kajti štel sem letala z lastnimi očmi, ko so letela proti italijanskemu obrežju, in tudi z lastnimi očmi sem jih štel, ko so se nepoškodovana vrnila nazaj! Zlobneži hočejo z lažjo miriti in tolažiti javnost, ki se z vso opravičenostjo v resnici jako boji naših mornaričnih letal. Pa naj le varajo, saj varajo s tem sami sebe!

Ravnokar sem bil na krovu in se divil, sedeč na mali klopici, krasoti našega Jadranskega morja. Mesec sije in zvezdice v brezštevilo svetlikajo po širnem svodu in kot ogledalo gladka morska površina tekmuje v lepoti z nebom. Nobene sapice ni in nikakega šuma, razen onega, ki ga delajo stroji doli v ladjinem trebuhu. Tam v daljavi se razteza italijanska obal in vidim jo s prostimi očmi, tiho, zavito v debele plasti rlnih senc, katere ne more predreti slaboten svet zahajajočega meseca, deželo Judejev.

Ladja se počasi obrne in stotine pesti se dvigne nehoté v zrak, iz polnih prs pa zadoni glas — nič dobrega obetajoč: »Na svidenje«, čegar jek se nočlagoma izgublja v neznanske daljine.

Sovražnika ni, ni ga, in nič nam ne pomaga želja, to tako veliko hrepenenje: najti ga! No, znamo biti potrpežljivi, kajti gotovi smo, da napočí tudi tu dan, ko ga bodo naše vrle čete podile po kopnem, in mi dobimo takrat tudi nekaj dela, kar nam bo v največje veselje.

Srčno pozdravljam vse rojake, posebno uboge begunce iz solnčnih Brd, in Vas, cenjeni gospod urednik.

J. Plemenčič.

Nov seslav za vojne mostove.

Novi mostni sestav, ki se je sedaj prvič porabil v vojne svrhe, in sicer pri zgradbi belgrajskega železniškega mostu — razpetina znaša skoraj 100 metrov — je vzbudil tako v ožjem krogu strokovnjakov in železničarjev, kakor tudi v krogih širše javnosti posebno pozornost.

Gre za delo in veleumno konstrukcijo inženjerja Friderika Roth, stavbne-ga svetnika v mostnem oddelku železniškega ministrstva, ki je kot nadporočnik od začetka vojske dodeljen železniškemu polku v Korneuburgu

sovaščanom, ki so raztreseni po širnem svetu.

Prvi požar, ki je bil kmalu od začetka vojske, je uničil ves spodnji del vasi, razen par zadnjih hiš. Drugi je nastal blizu cerkve, ki se je raztezal do gostilne »Vulč«. Tretji pa v gornjem delu, ki pa je uničil le par hiš. Kolikor morem videti z daljnogledom iz postojanke, se vidi, da stoji še cerkev, šola in nekaj zraven stoječih hiš. Nadalje stoji še tisti del okrog podžupanove hiše. Sicer pa tudi ta poslopja, ki še stoji, tudi niso dosti več vredna, ker je vse potrpano iz njih.

Srce se mi trga od žalosti, ko gledam skoraj vsak dan poprej tako krasno vasio, sedaj pa tako opustošenje. Zdi se mi, kakor bi klicala gola zidovja: Pridite, skrbni gospodarji, pokrite nas. Lahko si mislite, da ni prijetno gledati domačinu na tako žalostno usodo svoje rodne vasi. Zraven pa misliti, kakšni reveži so njeni prebivalci, poprej tako srečni na njih domovih, sedaj pa jim daje tuja roka strehe in hrane kot beguncem.

Končno sprejmite srčne pozdrave vsi Črezsočani in Bovčani, v nadi, da zapodimo mi kot vojaki Laha čez mejo. Vi pa ohranite ljubezen do svojih domov. Po vojski na svidenje. Josio Zornik.

ter je tudi pri nenavadno brzem montiranju navedenega mostu odlično sodeloval.

Stavbni svetnik Roth je bil radi izkoristitve razločljivega železniškega mostu, ki ga je on izumil, že več let v zvezi z gradbenim zavodom za mostove R. Ph. Waagner, L. in I. Biro in A. Kurz na Dunaju, vendar je njegovo misel šele vojna popolnoma izzorela in uresničila v blagor domovini.

Roth-Waagnerjev most ima pred dosedanjimi sestavi razločljivih mostov, ki so se v vojni obnesli, to prednost, da je silno enostaven, pregleden in sposoben za premene; odločilna pa je njegova sposobnost za prilagodenje raznim okoliščinam in pripravnost za zgradbo provizorijev, ki omogočujejo, da se na poškodovanih polnih progah v najkrajšem času zopet otvori reden, neomejen promet.

Uprava državnih železnic je že pred letom dni spoznala izredne ugodnosti Roth-Waagnerjevega mostu, ki se montira s pomočjo proste predgradbe brez vsakega odra; po poizkusnem montiranju v delavnici je prvič porabila ta novi Rothov, v najmanjših podrobnostih natančno izdelan mostni sistem pri itterskem mostu na drugem tiru glavne proge Schwarzbach—St. Veit—Wörgl. Ker železni gradbeni deli za definitivni most niso bili pravočasno izvršeni, se je zgradil Roth-Waagnerjev most, in sicer brez odra, edino s pomočjo teženosilca enake konstrukcije, v kratkih osmih dneh.

Skozinsko ugodne izkušnje s tem železniškim mostom, ki se razpenja 40 metrov daleč, in njegovo brezhibno stanje tekom sedemmesečnega železniškega prometa, so nagnile vojno upravo, da se je zares velikopotezno poslužila tega novega mostnega sestava. Tako je avstrijska mostogradbeno tehnika dosegla svoj veliki triumf pri zgradbi popolnoma porušenega permanentnega železniškega mostu čez Savo pri Belgradu, ki je bil dovršen v nepolnih 11 tednih. Danes že drdajo čez most balkanski vlaki. Prej, mnogo prej nego so domnevali naši sovražniki, se je nanovo otvorila dolgo prekinjena železniška zveza z zavezniško osrednjo Evropo in Sofijo ter Carigradom.

Odlikovanja.

Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo je dobil nadporočnik 5. sap. baona Leon Gallé. Ponovno najvišje pohvalno priznanje je dobil nadporočnik 38. polj. top. p. Emil Cociancig. Najvišje pohvalno priznanje so dobili: stotnik 97. pp. Adolf Lochbihler, nadporočnik 79. pp. Miroslav Horn, poročnik 87. pp. Ivan Hammerle, poročnik 6. polj. havb. p. Adolf Grašič in poročnik 36. polj. havb. polka Karel Vrečko.

Glasba.

Jan. Pogačnik: Maša za triglasni ženski zbor in orgle. Op. 13. Ljubljana 1915. Samozaložba. Tisk Blaznikov. Cena partituri: 1 K 60 vin., glasovi po 12 vin. — Pogačnikova slovenska maša, obstoječa iz desetih spevov: Vstop, Slava, Evangelij, Vera, Darovanje, Svet, Po povzdigovanju, Jagnje božje, Obhajilo in Konec, je korektno in cerkve dostojno glasbeno delo. Žal le, da se giblje v že kolikoroliško izrabljenem cerkvenom glasbenem slogu in pogrešamo v nji one markantnosti, ki diči mnogo drugih dosedanjih Jan. Pogačnikovih skladb. Je pa na drugi strani velike praktične vrednosti, ker je zložena za triglasni ženski zbor in se izvajala lahko z orglami kakor tudi brez njih. Zlasti v sedanjih časih, ko se naši cerkveni kori vsled vojskinih razmer rekrutirajo izvečine iz pevk, jim bo Pogačnikova mašna skladba brezdvomno dobrodošla. Enako bodi torej tudi ženskim Marijinim družbam toplo priporočena. Premrl.

Darovi.

+ Za slepe vojake. Deželnemu odboru so poslali za nameravani deželni zavod za slepe nadaljine darove naslednji: Upravištvu »Ilustriranega Glasnika« 100 K čistega dobička od prodaje vojnih razglednic, šolsko vodstvo v Zaglogu pri Komendi zbirko šolske mladine 32 K, učiteljski zbor c. kr. višje realke v Idriji 1% prispevek mesečnih plač 25 K 46 h. Marica Premrov in Vinko de Toni v Begunjah pri Cerknici 4 K, vodstvo mestne trirazglednice na Barju darilo šolske mladine 26 K 10 h in obresti Matevžetove ustave 24 K. Jos. Hafner v Ljubljani, K. Marija Zakrajšek, učiteljica v M. K. zbirka pri metliških meščanih 55 K

Sveti večer. Sedeli smo v kritju, par korakov za strelskimi jarki, z upognjenim hrbtom in sklonjeno glavno. V mojem kritju sploh drugače ni bilo mogoče. Čakali smo na izmenjavo. Po končani molitvi rožnega venca in drugih molitvic, ki jih vsak dan glasno skupaj molimo, je umolknilo vse moštvo. Tiho, kakor da ni žive duše. Le tu pa tam se izviže temu in onemu iz prsi globok vzdih. Sveta noč, blažena noč . . . Domači spomini iz mladih let se porajajo in izginjajo kakor slike v kinematografu. Kadenje in blagoslovljanje okoli hiše in gospodarskih poslopij, potem jaslice, podprtjak, večerna molitev, polnočnica. Kje ste, zlati časi! Tedaj me predrami tovarišev glas: »Ali jih še ni? Dolgo jih ni danes.« Vidi, dragi brat, da smo izmenjave silno veselili in da je vsak nestrpno pričakuje. Svetonočno razpoloženje je minilo. Pripravljalo se je k dežju in iz megle je že rosilo. Dežja se pa bolj bojimo nego sovražnih krogel. Zeleni smo si, da bi srečno prišli zopet vna. Nevarnost je namreč večja, ko prihajamo in odhajamo, nego v strelskih jarkih samih. Sovražne krogle iz naših skajajo in brene kroge nas kakor roj čebel. Kar je bilo doslej ranjenih, so bili vsi ranjeni medpotema. Prišli so. Ven, nastop. Glej ga

zlomka! V oddelek, pripravljen za odhod, prifrče krogle, in vojak poleg mene se zgrudi na tla. Spravili smo ga k vojaškemu zdravniku.

Odkorakali smo v ozadje. Nevarna stvar. Sovražnik cesto skoraj vedno obstreljuje, podnevi in ponoči. Posebno nevarno je iti skozi vas, dasi jo je že samo kup razvalin; ljudska šola je bila štirikrat v polno zadeta. Vse to opazimo samo mimogrede, ker smo zmučeni in radi pospešimo korake iz nevarnega kraja.

Po dveurni hoji smo srečno in brez izgub dospeli v naša kritja. Ura je bila ena po polnoči. Okrenčali smo se z izvrstno večerjo in se podali k zaželjenemu sladkemu počitku. Deževati je začelo, mi pa pod streho! Sladko smo spali pozno v dan — sveti dan . . .

Pogled na domačo vas.

Skoro ni dneva, da bi ne dobil dopisnice od prijateljev in znancev, ki me povprašujejo, kako izgleda lepa naša vas Črezsoča, ki stoji ravno v sredi med sovražnin in našo bojno črto. Ker sem domačin in imam tudi sedaj priložnost se bojevati v bližini domače vasi, prosim sl. uredništvo, naj priobči te vrstice kot pojasnilo mojim

50 h, Juraj Šterk, trgovec na Vinici 40 K. Dalje so poslali v isti namen mesto venca na krsto v bojih ob Soči padlega poročnika Ivo Šustešiča, sina dež. ghavarja: Zupni urad v Strugah 60 K, Hranilnica in posojilnica v Strugah 20 K, Zivnoredjska zadruga v Strugah 20 K. Bog plačaj!

— Mesto venca na krsto umrlega gospoda Ivana Sulčiča, gostilničarja ter trgovca v Zidanem mostu so darovali Rdečemu križu v Zidanem mostu sledeči: Tovarna cementa, Zidanmost, 20 K. Ravnatelj dr. S. Habianitsch v Zidanem mostu 10K. Ing. Oton Žiška, Zidanmost, 5 K. Tvrda Franc Zangger, Celje, 20 K.

Ubežni kralj.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 25. jan. Uradno se razglša: Razoroženje črnogorske vojske se prejkoslej gladko vrši. Povsod kamor pridejo naše čete, izroče črnogorski bataljoni pod poveljstvom svojih častnikov brez obotavljanja svoje orožje. Številno oddelkov iz pokrajin, ki jih naši še niso zasedli, je naznanilo našim prednjim stražam, da so pripravljeni položiti orožje.

V Skadru smo zaplenili 12 topov, 500 pušk in 2 strojnice.

Popolnoma izmišljena so vsa iz sovrážnega labora izhajajoča poročila o novih bojih v Črnigori. Potrjuje se, da je zapustil kralj svojo deželo in svojo vojsko. V katerih rokah se nahaja zdaj dejanska vladna oblast, se še ne more določno dognati, a je za vojaški izid črnogorske vojske popolnoma brez pomena.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

× × ×

Naš nastop v Črni gori.

Vojni poročevalci poročajo 25. t. m.: Po poročilih iz inozemstva se je bil podal črnogorski kralj Nikolaj iz Podgorice v Skader, od tam je jezdit v Sv. Ivan Meduanski, kjer se je vkrcal na neko laško ladjo.

V Skadru smo zaplenili 12 topov, 500 pušk in dve stojnici. S topovi, ki smo jih prevzeli še v drugih krajih, so skoraj že vsi črnogorski topovi v naši oblasti.

Opozarjalo se je, da se ne krijejo poročila sovrážnega inozemstva z resnico. Dejstvo je, da je zdaj že razorožen velik del črnogorske vojske, da so oddelki na prostem polju voljni položiti orožje, ker dohajajo celo iz oddaljenih delov dežele seli, ki javljajo, ta ali oni bataljon je zbran in pričakuje naših povelj. Na milijone patron so izročili. Črnogorski poveljniki postopajo skoraj brez izjeme tako, da se ne more grajati njih nastop.

Kapitulacija Črnogore.

Budimpešta. »Pester Lloyd« poroča po obvestilih z merodajne strani: Črnogorski zastopniki, s katerimi imamo opraviti šele zdaj in s katerimi tudi zdaj obćujemo, princ Mirko in trije člani vlade, ki so ostali doma, dozdaj niso niti z besedico namignili, da se je izpremenil položaj. Če kralj res opusti svoj sklep o predaji, ne bo sicer zdaj nič z mirovnimi pogajanj, a to ne tiče predaje same, ker je izsilil po naši armadi izsiljen vojaških položaj, ki se ne more več preklicati.

Ruski pritisk na črnogorskega kralja.

Stockholm. Ruski pritisk na kralja Nikolaja je vedno hujši. Rusija je namreč zagrozila, da zapre vse Črnogorce v Rusiji in da takoj razpusti rusko črnogorsko pomožno društvo.

Pritisk na črnogorske prince v Rusiji.

Lugano. Iz Rima se poroča: Nikolajevi hčerki, ki sta poročeni z ruskima velikima knezoma, sta obvestili svojo sestro, italijansko kraljico, da je postal njunin položaj, odkar je položila Črnagora orožje, na petrograjskem dvoru nevzdržljiv. Italijanski kralj je o tem obvestil tasta, ki je pričel plakati.

Ententa zapovedala nadaljevanje boja.

»Münchener Post« je dobila od posebne strani sledeče poročilo: Kralj Nikolaj je na izrecno pismeno zahtevo Italije ponudil svojo predajo in poseben mir. Nato sta francoski poslanik Barrere in angleški poslanik Rennel Rodd v Rimu najodločnejše in z grožnjami zahtevala, naj se umakne črnogorska mirovna ponudba. Sedaj so sklenili kraljeva dvojica, Sonnino, Salandra, Zupelli in Corsi, da pozovejo kralja Nikolaja, naj prelomi dano besedo. Kralj Viktor Emanuel je imel nato tajni sestanek s princem Mirkom, pri čemur je bila kraljica Milena s svojima hčerkama pozvana, naj gre na Francosko, da ne kompromitira Italije. Med tem je došla brzopetna črnogorskega glavnega konzula v Parizu, da ententa vztraja na nadaljevanju vojske. Kralj Nikolaj se je v začetku branil in šel v Podgorico, da bi ga tam lastne čete pri-

silile do tega, da prelomi besedo. Tu je došlo rimsko poročilo, ki je predlagalo novo rešitev. Kralj Nikolaj in princ Peter naj gresta v Lyon, princ Mirko naj pa nadaljuje vojsko.

Kako je odpotoval Nikita iz Podgorice. Lugano. Časopisi poročajo: Odpotniki Nikitovi hčera so došli v Podgorico. Kralj se je dolgo razgovarjal z njimi. Istočasno sta se mu izročili lastnoročni pismi carja in italijanskega kralja. Nikita je nato odpotoval.

Črnogorski kralj v Lyonu.

Lyon. (Kor. ur.) Črnogorski kralj s kraljevičem Danilom, s princem Petrom in s princezino Milico je došel s spremstvom 24. t. m. v Lyon.

Kralj Nikita se odpove prestolu.

Bukarešt. Iz Rima se poroča: Zdaj se pogajajo o zadevah, ki so v zvezi s položajem povzročenim po položitvi orožja v Črnigori. Po zadnjih poročilih so sklenile države sporazuma, da pregovore kralja Nikita, naj odstopi. Anglija in Francija tudi želita, naj izpremeni kralj prestolonasledstvo, da ne bi mogel zasedi prestola kraljevič Danilo, ki je baje prijazen Avstriji, marveč Rusom prijazen Mirko. Kraljevič Danilo se pa upira, ker bi tak nastop lahko preprečil poseben mir. Tudi kralj Nikita ni posebno za to unet in se je le v toliko udal pritisku, da je šel v Rim.

Lahi o namenih črnogorskega kralja.

Lugano. Milansko časopisje je izšlo vsled ovir cenzure kakor vedno v kritičnih časih zakasnelo. Poročevalec pa poizve, da je liki strela iz jasnega učinkovalo poročilo o zavzetju Skadra, ker se je napovedovalo, da nameravajo mesto junaško braniti. Tu tolmačijo, da je igral kralj Nikolaj igro na dve strani, da si ohrani podporo četverosporazuma.

Črnogorska zagonetka.

Lugano. Črnogorska uradna izjava, da so se pogajali z Avstrijo le zato, da pridobe na času, izgrešuje v Italiji popolnoma svoj namen. Nihče več ne dvomi, da je dosegla preobrat palačna revolucija stranke Martinović-Vukotić po ruskem vplivu in vsled angleškega denarja, ki je prisilila kraljevsko rodbino in Mijuškovičev vladno, da je zapustila deželo. V Skadru (danes že nič več ne!) obstoja diktatura navedenih pod vodstvom princa Mirka.

Kralj Nikolaj ujetnik sporazuma.

Lugano. Iz Rima: Politični krogi živahno razpravljajo, zakaj se je podal kralj Nikolaj s svojo vladno na Francosko in zakaj ni ostal v sorodnejši mu Italiji. To dokazuje, da obstajajo težki spori med črnogorskim kraljem in italijansko vladno. Dejstvo, da se nahaja srbska vlada na Krfu, črnogorska pa v Franciji, kaže, da nočeta Srbija in Črnagora skupno delovati. Drugi politiki trde, da je kralj Nikolaj pravzaprav v Franciji jetnik sporazuma. Italijanski vojski sovrážni politiki sodijo, da je ostal princ Mirko v Črnigori zato, da najbrže sklene z Avstrijo mir, ki ga zato prizna kot bodočega črnogorskega kralja.

Kralj Nikolaj izgubil ugodnosti predaje.

Berlin. (K. u.) »Berliner Tageblatt« izvaja: Vhod avstrijskih čet v Skader, odhod srbske postaje brez boja, predaja črnogorskih oddelkov brez sporov je hitro končala pravljico o zadnjem odporu Črnogorcev pod princem Mirkom. V avstrijskih rokah se nahaja cela dežela kralja Nikolaja in tudi tisti del Albanije, ki jo je zasedel med vojsko. Kralju ni ostalo ničesar. Izgubil je tudi ugodnosti, ki bi jih bil deležen, če bi bil pošteno izpolnil, kar se je zagotovilo c. in kr. parlamentarnem. Njegovo zavetišče na francoskih tleh je edin sad vojne zvijače, ki jo je tako samozavestno naznanil njegov ministrski predsednik. Razočarani so pač najbolj v Italiji. Ker se je ustalila Avstrija v Skadru, je izjalovljena vsa laška jadranska politika.

Kako vlečejo Črnogorci sporazum.

Pariz, 24. januarja. (Kor. ur.) »Agence Havas«: Črnogorski generalni konzul v Parizu objavlja: Princ Mirko ostane s tremi ministri v Črnigori, da organizira obrambo in da vidi morebitno izpraznitev. Armada pod generalom Vukotićem se skuša združiti s Srbi v Albaniji. S pomočjo sporazuma upa črnogorska armada, da se uspešno udeleži bojev v Albaniji s Skadrom kot oporišču. (Skader so že, kakor znano, naši zavzeli brez boja. O. ur.)

Italijansko časopisje priznava resnico o pogibelj Črnogore.

Lugano, 26. jan. (K. u.) Laški listi so obetali še 24. t. m. čudovit večtedenski črnogorsko-srbski odpor na Tara-bošu in v Skadru; timbolj je zato poparilo atensko poročilo »Agencia Stefani«, da so zasedle avstrijske čete Skader, posebno še zato, ker se niso

mogli niti umevati usode Bara in Učinja in založenih velikih vsot italijanskega kapitala. Vse prijete kombinacije, navezane na objave črnogorskega generalnega konzulata v zadnjih dneh so padle, listi so prisiljeni, da priznavajo resnico avstrijskih poročil o kapitulaciji Črnogore in o razoroženju.

Laški kralj zaslil črnogorskega min. predsednika.

Rim, 26. januarja. (Kor. ur.) Laški kralj je zaslil včeraj črnogorskega min. predsednika Mijuškoviča, ki je odpotoval nato v Lyon.

Črnogorski polkovnik o črnogorski armadi.

Pariški »Journal« objavlja sledečo izjavo črnogorskega polkovnika Lapovca: Ni res, da šteje črnogorska armada 35.000 mož, tudi ni res, da je 3000 Srbov sodelovalo na Lovčenu in da so Francozi dali na razpolago številno težko artiljerijo. Nasprotno: samo 5800 Črnogorcev je bilo na Lovčenu, ki so imeli samo štiri stare 12col-ske topove, kateri so bili kupljeni v Italiji, in pa šest starih ruskih topov brez municije. Črnagora ni dobila nobene podpore, niti od morja sem. Polovica civilnega prebivalstva je pomrla vsled lakote.

Polkovnik Lapovac pripoveduje dalje, da je imela armada 23 poljskih topov, pa samo 38 krogel za vsak top. Naše puške so bile izrabljene. Tudi smo imeli le 130 patron za vsako puško. Naše moštvo je bilo brez obuval, brez obleke in brez živeža. Tudi ni res, da bi Esad paša napovedal vojsko Avstriji. Albanci so naši sovrážniki. Od 70.000 mož, katere je štela črnogorska armada začetkom vojske, je danes le še 15.000 stradalajočih nesrečnikov, ki se bojujejo v razmerju 1:20. Zato ni nobena srāmota, če se je teh 10—15.000 nesrečnikov udalo.

Pozdrav od vznjožja Lovčena.

Prejeli smo:

Slavno uredništvo »Slovenca« v Ljubljani.

Dne 12. t. m. ob vznjožju Lovčena zbrani možje in fantje pošljamo vsem rojakom iskrene pozdrave, veseleče se svidenja. — Mihelčič iz Jezera, Avgust Wester, Ivan Vidic s Primorskega, Dol. Otlica, Čermelj Alojzij iz Budanj, Rudol Polaischer iz Ptuja.

Rumunija.

Peter Carp o rumunski politiki.

Peter Carp je prišel na Dunaj samo na oddih, nima politične misije, vendar bo govoril z nekaterimi našimi državniki in se je proti dopisniku »Neue Fr. Presse« izjavil o rumunski politiki sledeče:

»Nikdar se nisem resno bal, da bi Rumunija aktivno nastopila za entento, toda že to se mi je zdelo nesreča za deželo, da hoče ostati nevtralna. Če se že prej ni bilo resno bat, da bi šla proti osrednjim silam, tedaj je ta skrb danes še manjša kakor le kdaj. Cesar pri nas niso storili, ko so Rusi stali v Dukli, ki je danes popolnoma izključeno. Žal mi je, da se v Rumuniji kar ne morejo odločiti. To moram očitati marsikateremu našim državnikom. Tako daleč ne vidi nihče, da bi mogel že zdavnaj videti, kdaj se bo ravno nudila ugodna prilika. Po vojni položaj Rumunije ne bo ugoden, če se pravočasno ne pridruži osrednjim silam.

Upam, da bodo zavezniki kmalu pregnali nepovabljenе goste iz Grške. Tudi v Albaniji akcija napreduje, a ne pomenja še miru. Mir šele pride, ko bo sovrážnik zaboden v srce. Nekaj tacega bi bil uspešen napad na Egipt.»

Glede rumunskega žita za osrednji sili je rekel Carp: »Od predzadnje letine sta osrednji sili kupili 20.000 vagonov. Žito se sedaj izvažajo. Če sta pa osrednji sili kupili 50.000 in Angleška 80.000 vagonov, tedaj te kupčije še niso izvršene. Vendar se bo kupčijo osrednjih sil dalo izvršiti. Težko je umeti, kako naj Angleška izvozi kupljeno žito. Če misli pokupiti naš preostanek, da ga ne dobita osrednji sili, tedaj ne vem zakaj kupi samo tako majhno množino, ko imamo še vendar 400.000 vagonov.

Peter Carp ne veruje, da bi se osrednji sili dalo izstradati. Glede Italijanov je rekel, da so se sicer boljše bili, vendar je uspeh klaveren.

Rumunsko posojilo na Angleškem.

»Daily Telegraph« poroča, da bo v kratkem v Londonu izdano rumunsko posojilo v znesku 9.200.000 funtov sterlingov. Za varščino bo služila 80.000 vagonov pšenice, katero bo treba dobaviti 17. aprila. Kupčijo sta sklenili obe vladi za 10 milijonov funtov sterlingov.

Rumunija in pogajanja z entento.

Budimpešta, 25. januarja. »Vilag« javlja iz Bukarešta: V zadnjih tednih so se kaj živahno izmenjavale brzopetke med Bukareštom, Rimom in Petrogradom. Poučeni krogi pravijo, da se je šlo za laško-rumunsko-ruski dogovor. Govorilo se je že o podrobnejših pogojih, kar pride vest o kapitulaciji Črnogore. Pogajanj je bilo naenkrat konec in Rumunija je za nova pogajanja šele tedaj pripravljena, če se Italiji posreči predreti soško fronto in napraviti znaten sunek, ali pa če se Rusom posreči predreti bukovinsko fronto in udariti na Sedmograško.

Kralj Ferdinand.

Sofija, 25. januarja. (Kor. ur.) Kralj je izdal naslednje povelje: Vsled želje svoje drage armade, sporočene mi po generalisimu in voditeljih čet, sem sprejel podeljeno mi čast generalnega vojnega maršala v znamenje hvalečnosti napram Bogu in priznanje nasproti mojim vojakom za njih požrtvovalno junaštvo in njih sijajne zmage.

Grška.

Ententin dogovor proti grški nedotakljivosti.

Budimpešta, 25. jan. »Vilag« poroča iz Srbije: Po atenskih vesteh je grška vlada dobila informacije, da se je med silami četverosporazuma sklenil dogovor proti grški nedotakljivosti, če bi se ta odločila za kak korak proti ententi.

Venizelos o grški bodočnosti.

Budimpešta, 25. jan. »Az Est« poroča iz Bukarešta: Po neki atenski vesti se je Venizelos proti neki skupini atenskih trgovcev takole izjavil:

Sedanja grška vlada vidi Grško še vedno kot deželo ob Srednjem morju in še vedno noče spoznati našega resnega zemljepisnega položaja, ki bo ostal resničen, četudi se odpovemo tradicijam svoje preteklosti in tako tudi njihovi smeri. Ententa ne škodi našim interesom prav nič, dočim pa stoji v popolnem nasprotju z interesi Avstrije in Nemčije. Toda sedanja grška vlada vendar le vodi politiko slepote tako v tem vprašanju, kakor tudi glede bolgarske nevarnosti. Želim, da se grozeča nesreča ne uresniči. Naše edino upanje je v tem, da so Angleži in Francozi v Tesaliji in da se v bližnjem času ojačijo. Nočem prerokovati nesreče, toda bojim se le, da predno bodo Grki praznovali stoletnico svoje neodvisnosti, morda še dosti prej, bo Bolgarija napadla Grško in jo prisilila, da se umakne za svojo mejo. Potem nam ostanejo le še naše žrtve v denarju in krvi, katere smo že in bomo še morali dati.

Grški naučni minister umrl.

Atene, 26. jan. (Kor. ur.) Agence Havas: Umrl je grški naučni minister Theodokis. Pokopljejo ga na državne stroške.

Letalski napad na Bitolj.

Ob letalskem napadu na Bitolj, o katerem smo poročali včeraj, se dodatno poroča, da se je napada udeležilo 45 francoskih letal.

Vojska z Rusi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

raglaša:

Dunaj, 25. jan. (K. u.) Uradno se Razni deli naše severovzhodne bojne črte so se nahajali včeraj zopet pod ognjem ruskih topov. Na mnogih mestih je sovrážnik zelo živahno poizvedoval.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 25. januarja. (Kor. ur.) Veliki glavni stan:

Zlahka smo odbili ruske napade na raznih mestih.

Vrhovno vojno vodstvo.

RUSKO URADNO POROČILO.

Petrograd, 22. jan. (K. u.) Pri Tanenfeldu (1 km zahodno od Lennwaldena) so obstreljevali Nemci naše jarkove s plinastimi bombami. Severno od Cartoriska je poizkušal sovrážnik brez uspeha, da zopet vzame po naših osvojenih višine. V Galiciji ob srednji Stripi smo preprečili poizkus sovrážnika, ki se je hotel približati našim jarkom. Ob spodnjem teku Stripe in ob Dnjestrju smo napadli sovrážnika, ki je zasedel višine severno od Jaslowieca in vas Dublowo (14 km južnovzhodno od Lataczu). Vas Dublowa smo že vzeli. Sovražnik je razstrelil severnovzhodno od Črnovic blizu naših jarkov štiri podkope. Unel se je tu ljut boj.

Petrograd, 23. jan. (K. u.) V odseku Riga so obstreljevali Nemci naše

jarke s plinastimi granatami blizu ceste, ki vodi iz Mitave. Blizu Pulkarna ob cesti in Bayska (6 km južno od Bersmünde) praske z nemškimi oddelki.

PRED NOVIMI RUSKIMI NAPADI.

Vojni poročevalci poročajo 25. t. m. iz vojnega tiskov. stana: Na severovzhodu se na nekaterih delih bojne črte nadaljuje streljanje s topovi; sovražnik najživahneje poizveduje. Sklepa se za to, da nameravajo Rusi znova napasti. Tudi bodočih dogodkov zaupljivo pričakujemo. Naše čete so imele veliko časa pred sovražno ofenzivo, da so pripravile svoje postojanke na sprejem Rusov. Odkar so pričeli Rusi naskakovati, je preteklo zopet nekaj tednov. Sovražnik more beležiti le najtežje izgube.

BOJI V BESARABIJI.

Črnovice, 25. januarja. Po kratkem odmoru, med katerim je sovražnik izpopolnjeval nastale vrzeli, je pričel 22. t. mes. zopet napadati, a sovražnik je bil krvavo odbit. Po povelju generala Ivanova se je obljubila vsakemu možu nagrada 50 rubljev, če vsakega Črnovice, in pravica, da smejo pleniti dva dni v mestu. Carja pričakujejo v Kišenevu, kjer se vrše velike vojaške priprave. Člani ruskega poslanstva v Bukarešti so odpotovali v Kišenev. Ujetniki izpovedujejo, da se namerava na Besarabski bojni črti nadaljevati ofenziva. Sovražnik zbira velika ojačenja. Pri Hotinu je bilo zadnje dni več bojev med letalci.

HRVATJE REŠILI OGRSKE DOMOBRANCE.

Iz vojnega časnikarskega stana se poroča z dne 24. t. m.: Letalci so poročali o ruskih postojankah, katere so oddaljene okoli tisoč korakov od Bojane. Proti severu leži dvojni hrib, v njegovi bližini je nedavno besnela krvava bitka. Pri najnovejših ruskih napadih je pričel nekaj hrvaški bataljon s protinapadi in je vrgel Ruse nazaj v gozd; Rusi so obkolili nekoliko ogrskih stotnij. Nek hrvaški podčastnik je prebil s 26 možmi ruske vrste in obnovil zvezo z ogrskimi domobranci, a razen tega je ujel še 400 Rusov. Potisnjeni ogrski domobranci so se rešili z bajoneti in kopiti iz neugodnega položaja. S skupnim delovanjem so pobili poldrug ruski bataljon.

NOBENIH USPEHOV.

»Ruski Vjedomosti« pišejo: Vsi boji na južni fronti so končani. To se lahko posname iz poročil generalnega štaba. Cela velika bitka je bila le uvalna epizoda, ki nima nobenega vpliva na splošno vojsko. In v resnici ni dovela do nobenega uspeha; na celi fronti smo prodrli, pa na tako minimalnih črticah, da nimamo nobenega vzroka za trditev, da smo prodrli sovražno fronto. Naš napad je le malo pomenil, ker ni dovela niti do najmanjšega umikanja. Poročilo generalnega štaba ne podaja nobene slike o ofenzivi, zato ne vemo, če je bil sovražnik poražen. Celotno v topografskem poteku bitke ne dovoli poročilo generalnega štaba nobenega pregleda.

ČLANI DUME NA BOJIŠČU.

Stockholm. Odposlaništvo poslanca dume se poda v kratkem zopet na bojišče, da se pouči o položaju in da opogumi vojske. Komisija ostane po svoji večini v Besarabiji.

RUSKA VLADA PROTI DRAGINJI.

Kölnische Ztg. poroča iz Petrograda: Ruska vlada je pričela odločen boj proti draginji. V Petrogradu in Moskvi so zaprli cele množice brezvestnih spekulantov, ki bodo strogo kaznovani.

PUSTOLOVSKA GOVORICA V PETROGRADU.

Stockholm. »Reč« beleži govorico, da sta sklenili Japonska in Anglija tajno pogodbo, po kateri napade Japonska Rusijo v Mandžuriji, če bi sklenila Rusija poseben mir.

NOVO RUSKO VOJNO POSOJILLO.

Petrograd. (Kor. ur.) »Reč« poroča, da je novega vojnega posojila podpisane 322 milijonov rubljev. Poleg te vsote so prevzele hranilnice 80 milijonov. Zasebne banke so prisilili, da so prevzele 600 milijonov.

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 25. jan. (K. u.) Uradno se razglasi:

Sovražno topništvo je obstreljevalo na tirolski bojni črti kraja Creta (Judikarije) in Caldonazzo (dolina Sugana).

Na goriškem mostišču se bijejo zopet boji pri Oslavju. Italijansko topništvo je sinoči na primorski bojni črti očividno živahneje delovalo.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Italijansko uradno poročilo.

Rim, 22. januarja. (Kor. ur.) Na celi bojni črti od časa do časa topniški ogenj. Sovražno topništvo je poškodovalo nekoliko krajev posebno v Val Sugano; naše topništvo je porušilo gostilno v Lavarone, ki jo je zasedel sovražnik in je razkropilo sovražne oddelke v Val San Pelegrino (Avisio) in pri Corrari (dolina Gader). V bovskem odseku in na Slemenu (Krn) so izpadle male akcije pehote ugodno za nas. Na Kraski visoki planoti se je posrečilo neke mu lastnemu oddelku, ki je prodrl proti sovražni črti, da nadleguje sovražnika in da moti njegova utrjevalna dela, da je zaplenil puške, orodje in ročne bombe. Nek sovražni letalec je metal bombe na Dogno, ne da bi nam bil povzročil škodo.

× × ×

»Uspešne pehotne akcije« Italijanov so se omejile na to, da so njih poljske straže pri Bovcu bežale pred neko našo patruljo tako, da so popustile opremo in so se vrnile šele na svoje mesto, ko so jih dovolj ojačili. Pred Slemenom so naši uspešno obstreljevali sovražno pehoto, ki se je premikala. Čas bi že bil, da bi ponehala v italijanskih uradnih poročilih generalnega štaba smešna pretiravanja, ker tem poročilom ne verujejo niti več v lastni deželi.

Prebiranja v Italiji.

Rim, 26. jan. (Kor. ur.) Prebiranje nepotrjenih letnikov 1886—1896 izvedejo šele med 28. marcom in 22. aprilom.

Sonninovo posvet z laškim kraljem.

Rim, 26. jan. (Kor. ur.) Zunanji minister Sonnino se je posvetoval včeraj eno uro s kraljem.

Termin laškega vojnega posojila podaljšal.

Lugano, 25. januarja. Izšel je dekret, s katerim se podaljša termin za podpisovanje nacionalnega posojila, ki je bil prvotno določen do 10. februarja, do 1. marca, za inozemske italijanske naselbine pa do 1. maja.

Boji na zahodu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 25. januarja. (Kor. ur.) Veliki glavni stan:

Naše topništvo je krepko obstreljevalo sovražne postojanke na Flanderskem. Pa'ruļje, ki so vdrle na posameznih mestih v močno razstreljene sovražne jarke, so doznale večje izgube pri sovražniku, nekaj so jih ujele in zaplenile štiri me'alice min. Podrli smo Templerski stolp in katedralo v Nieuportu, kjer je lahko sovražnik daleko opazoval.

Naše čete so napadle vzhodno od Neuville no uspešnih razstrelbah z minami dele na'sprednejših francoskih jarkov, zaplenile so tri strojnice in so ujele nad 100 sovražnikov. Sovražni večkrat pričeti protinapadi na vzete postojanke niso prišli čez žalostne pričetke; le posamezni srčni ljudje so zapustili svoje jarke, a smo jih postrelili.

Nemška letalna brodograja se napadla vojaške zgradbe pri Nancyu in tamošnje letalno pristanišče in tvornice v Baccaratu.

Neko francosko dvokrilno letalo nam je padlo z letalci nepoškodovano v roke pri St. Benoitu (severnozahodno od Diaucourta).

Najvišje vojno vodstvo.

Francosko uradno poročilo.

Pariz, 22. januarja. Popoldne: Tekom noči je naša artiljerija izstrelila nekaj krogel na sovražne provijantne in delavske kolone v Belgiji, v Champagni in v Vogezih. Drugod je bila noč mirna.

Zvečer: Precej hud artiljerijski boj na raznih odsekih. Posebno je naš ogenj učinkoval severno od Aisne pri Berry-au-Bac, na naši fronti na Lotrinškem in v Vogezih (dolina Poutrouye).

Belgijsko poročilo.

Dopoldne se je vršil hud artiljerijski boj posebno pri Dixmuidenu, zvečer pa je ponehal. Na številnih mestih smo razkropili sovražne delavske skupine.

Obstreljevanje mesta Nancy.

Pariz, 25. jan. (K. u.) »Agence Havas« poroča iz Nancy: Med 7. in 8. uro zjutraj je bilo mesto zopet obstreljevano, vendar brez posebne škode. Dve osebi sta bili lahko ranjeni. Okoli poldneva je več sovražnih letalcev preletelo mestno okolico in metalo bombe, ne da bi dosegli kaj uspeha.

Vojaška dolžnost v angleški zbornici.

London. (Kor. ur.) Poslaniška zbornica je sprejela v tretjem branju s 338 protih 36 glasovom vojaško službeno dolžnost.

Demonstracije v Londonu.

Genf. Francoski listi poročajo, da so se vršili v Londonu krvavi izgredi. Demonstranti so zahtevali, naj se sklene mir. Vojaki so morali nastopiti, da demonstranti niso pridrli pred kraljevsko palačo in pred Greyovo hišo.

Angleške izgube.

London, 25. jan. (K. u.) Zadnji seznam izgub izkazuje imena 44 častnikov in 1142 mož.

Eksplodija v Tarbesu 5 mrtvih, 30 ranjenih.

Tarbes, 26. jan. (Kor. ur.) Agence Havas: V tukajšnjem arsenalu je bila eksplozija v prostoru, kjer prebirajo patrone. Ubitih je pet, ranjenih približno 30 oseb.

Albanija.

Italijani zapuste Drač.

Genf. »Petit Parisien« poroča iz Turina: Vse italijanske stranke so sklenile, da se umaknejo italijanske čete iz Albanije. Iz Drača so že odvedli čete. Tudi na Krf ne vozijo več srbskih čet.

Lahi zapuste tudi Valono.

Curth. »Tagesanzeiger« poroča: Italijansko umikanje iz Albanije je splošno. »Presstelegraph« poroča, da zapuste Lahi tudi Valono.

Beg iz Valone.

Lugano, 25. jan. Iz Milana se poroča, da sta v Bari priplula prva dva prevozna parnika z italijanskimi naseljenici v Valoni. Iz tega sledi, da italijansko civilno prebivalstvo zapuša Valono.

Esad paša.

Švicarski listi poročajo: Essad paša je z albansko vlado in poslaniki entente došel v Valono.

Koliko je še srbske armade.

Carigradski dopisnik lista »Voss. Ztg.« je dobil podatke o moči srbske armade, ki se je rešila v Albanijo. Armada šteje okoli 100.000 mož in 3500 častnikov; 50.000 mož ima še puške. Dalje razpolagajo še z okoli 170 strojnimi; med tem ko so artiljerijo popolnoma izgubili. Velik del teh sil so, kakor že poročano, pripeljali v Solun.

Turčija v vojski.

Rusko uradno poročilo.

Petrograd, 22. januarja. Uradno poročilo:

Črno morje.

Dne 21. januarja so naše torpedovke potopile ob anatolski obali 40 jadrnic.

Kavkaz.

Zasledovanje središča turških armad, ki se v neredu umika iz okolice jezera Tortum, traja dalje. Ujeli smo več sovražnikov, zaplenili orožje, municijo in provijant. — Kozaki, katerih prvi cilj so forti pri Erzerumu, so pobili na stotine turških zadnjih čet in ujeli več kot 100 mož. Ostanek je bežal v Erzerum. Naša artiljerija je obstreljevala utrdbe Erzeruma.

Turška napadalna armada na Sinaju.

Curth. »Temps« poroča: Po londonskih poročilih se neposredno pričakuje akcija proti Egiptu. Na južnem delu sinajskega polotoka so zbrali zato veliko število turških čet.

Amerika in Anglija.

Newyork, 26. jan. (Kor. ur.) Iz Washingtona poroča Wolff: Združene države so izročile po svojem veleposlaniku v Londonu angleški vladi noto, da Amerika ugovarja postavi o trgovini s sovražnikom.

Newyork, 26. jan. Reuter: Nota ameriške vlade Angliji glede na postavbo o trgovini s sovražnikom ni protest, marveč le opozoritev proti uporabi postavbe, ker bi lahko motila ameriško trgovino.

W Isonov odposlanec v Gentu.

Genf, 26. jan. (K. u.) »Democrat« poroča: Polkovnik House je prišel v Genf. Sprejel ga je ameriški poslanik v Bernu Stovall.

Ljubljanske novice.

Poziv k razobešanju zastav. Ker se je v Nemčiji na slovesen način obhajal god Njegovega Veličanstva našega presvitlega cesarja, vabim vse p. n. hišne posestnike v Ljubljani, da jutri ob rojstnem dnevu Njeg. Veličanstva nemškega cesarja na čast visokemu zavezniku svoje hiše okrase z zastavami. Zupan: dr. Ivan Tavčar.

lj Smrt slovenskega junaka. Četovodja Černe Jakob pp. št. 17, pijonirski oddelek, je umrl v Ljubljani dne 21. januarja, ob 4. uri zjutraj. Na laškem bojišču je bil

ranjen. Junaške prsi so mu krasile velika srebrna, mala srebrna in bronasta hrabrostna svetinja, te dni bi imel dobiti tudi še veliko zlato svetinjo. Njegova junaška dela mu ohranijo trajen spomin!

lj Občinstvu v znanje in ravnanje. C. in kr. etapno poveljništvo v Ljubljani je odredilo, da bode, ako se semkaj približa kakovo sovražno letalo, na Gradu podnevi razobešena rdeča zastava, ponoči bode gorela rdeča luč. Občinstvo se opozarja, da ob takih prilikah hodi ob hišah in objektih sploh, ki so kriti od Grada — tedaj n. pr. po Glavnem trgu je iti po zgornji strani. Najbolje pa je, da se takrat čimmanj hodi po ulicah in cestah. Ako kdo najde kak nerazstreljen izstrelak, naj ga zaradi nevarnosti ne pobera, ampak o tem takoj obvesti najbližje orožništvo, policijo ali pa etapno poveljništvo.

lj Gostilničarji, kavarnarji in prekuharji imajo prednost, da dobivajo kruh tudi na knjižico, ki je dobe pri krušni komisiji. Na to knjižico pa smejo dobivati kruh le tedaj, če je ista vsak ponedeljek potrjena z pečatom krušne komisije na magistratu. Ta pečat je dokaz, da je dotičnik oddal toliko krušnih kart, kolikor je dobil kruha na knjižico. Če gostilničarji itd. ne predložijo prodajalcu kruha ali peku knjižico, ki ima pečat za vsak teden posebej, se jim ne sme več izročiti kruha na knjižico. Kdor bi postopal drugače, je soodgovoren za škodo in bo nosil tudi posledice.

lj Prihodnja izdaja krušnih kart. Ker je aprovični odsek zasledil, da so hodili nekateri ljudje po krušne karte tudi za take osebe, ki so že same sprejele karte, sklenil je, da pri prihodnji oddaji krušnih kart nihče ne dobi, kdor ne prinese s seboj listek, na katerem bodo poimensko napisane vse osebe, za katere zahteva karte, in pa ulica ter hišna številka, kjer isti stanujejo. To velja za vse komisije krušnih kart.

lj Okoli 1000 laških ujetnikov so danes dopoldne pripeljali na ljubljanski Grad.

lj Umrla je gospa Ana Götzl, vdova podobarskega mojstra, mati naših uglednih podobarjev gg. Aleksandra in Karola Götzl. Naše iskreno sožalje!

Umrla sta v deželni bolnici: Dne 24. t. m. Jožef Fuso, stavbeni podjetnik in posestnik iz Kranja št. 38, v starosti 53 let in dne 25. t. m. Ivan Remžgar, kleparski mojster iz Starega trga št. 16, v starosti 65 let.

lj Članom gremija trgovcev v Ljubljani se naznanja, da dobe važna pojasnila za napoved pridobinskega davka pri načelniku gremija trgovcev v Ljubljani, Ivanu Samcu, trgovcu na Mestnem trgu.

Ponesrečil je včeraj v tovarni Tonies 15 let stari strugarski vajenec Fr. Belič iz Spodnje Siške, Kavškova cesta št. 94. Ko je prišel preblizu okoda strojnega kolesa, ga je zgrabilo ter mu zadalo rano pod desnim očesom in poškodovalo po glavi.

lj Težko se je opekla Mana Bobek, 27 let stara posestnica hči iz Ježice, sedaj kuhinjska pomočnica v rezervni bolnici v obrtni soli. Ko je imela opravila v kuhinji, se je izpodtaknila ob veliko posodo, napolnjeno z vrelim mlekom, ki je stala na tleh ter se sesedla vanjo. Težko opečeno od pasu do li po životu in nogah so takoj prepeljali v deželno bolnico.

lj Izgubil je neki vojak večjo svoto denarja z več računi z neko vojaško knjižico. Pošten najditelj naj to izroči policiji.

Dnevne novice.

+ Ogrska in izseljevanje. V kratkem ustanove nemške paroplovne družbe in ogrska družba »Adria« novo prekomorsko družbo za vožnje v Ameriko. Družba bo imela 8 milijonov kapitala, večina ravnateljcev bodo Madžari. Ogrska bo svoje izseljevanje preko Reke lahko strogo nadzirala in vodila, ker kasneje bo šlo le malo izseljencev preko Nemčije.

— Dunaj ob rojstnem dnevu nemškega cesarja. C. kr. kor. urad poroča z Dunaja: Zupan dr. Weiskirchner je povodom rojstnega dne nemškega cesarja pisal nemškemu veleposlaniku, naj predloži nemškemu cesarju želje mesta Dunaja. Zupan je odredil, naj se razobesijo v mestu zastave.

+ Skupni grb in regnikolarni deputacije. Ogrska regnikolarna deputacija je že dobila poročilo hrvatske deputacije. Koncem meseca bo sporazum menda že došezen.

— Praporščak, medicinec Vinko Zalkar iz Kokre je bil te dni odlikovan z veliko srebrno hrabrostno svetinjo. To je njegovo drugo odlikovanje. Čast hrabrim junakom!

— Nedjelko Čabrinović umrl. Iz Prage poroča kor. urad, da je v ječi umrl za jetiko Nedjelko Čabrinović, ki je bil radi sarajevskega napada obsojen v 20letno težko ječo. Znano je, da je vrgel Čabrinović bombo v avtomobil, v katerem je sedel rajni nadvojvoda Franc Ferdinand, a ga ni zadel.

— Umrlji vojaki. V celovski bolnišnici je umrl te dni na tuberkulozi 37letni kočijaž Ivan Plevnik iz Obrija pri Ljubljani.

Primorske novice.

Vrnitev dela junaške posadke s »Zente«
v Pulj. Puljski »Hrvatski List« poroča: Včeraj (24. januarja) jutraj se je po mestu raznesel glas, da je del posadke Nj. Velič. ladje »Zenta« na potu v Pulj. Vsak je hotel videti te naše junake, ki so dolgi osemnajst mesecev prebili v črnogorskem ujetništvu, potem ko so kot prvi v sedanji vojni razvili na našem Jadranu bojni prapor proti močnejšemu sovražniku in z novim lovrom ovenčali našo hrabro mornarico. Krog poldneva se je zbralo na obali poleg admirala mnogo častnikov, mornarjev in civilnega občinstva, a po vseh ladjah v luki je stalo na krovu moštvo in čakalo, da jih pozdravi. Malo čez poldne je s prvih ladij zaoril urnebesni »Ural« Priplula je torpedovka »81«, na njej junaki s »Zente«. Plovec med ladjami so jih med zvoki godbe urnebesno pozdravljali. Ko je torpedovka dospela k obali, so takoj pihali na krov častniki in pozdravljali srečno prispele tovariše. Junakom z nezabne »Zente« tudi naš prisrčni Zdravol Živo! Ural

Drobne vesti iz Gorice, Gorica 22. jan.
Tu se je sedaj nekoliko pomirilo, a kdove, koliko časa bo trajal ta odmor? — Najlepšo stavbo goriških Slovencev, Trgovski dom, je v notranjosti oženj popolnoma uničil. Na strani proti Ljudskemu vrtu so vsa nadstropja do tal podrta, proti Korzu se je posrečilo nekaj rešiti. Realka, nasproti Trgovskemu domu, je tudi do malega uničena; ogromna je škoda v muzejski dvorani, kjer je vse opustošeno. Mali dom na Tržaški cesti je dobil zadnje čase nove rane od granat, ravnotako hotel »Park«. — V Gorici je veliko furlanskih in brisinskih beguncev, ki komaj čakajo, da se vrnejo domov. Kakor se čuje, je župan Šiligoj na Dobravem v Brdih ostal na svojem mestu. Tudi kmetje iste in bližnjih vasi so vsi ostali na svojih domovih. Nekateri kmetje in družine iz Kojškega in Huma se nahajajo v Krmini; pri sebi imajo tudi svojo živino. — Sladkor je tukaj po 1 K 20 vin, mehko oglje pa po 29 vinarjev kilogram.

Kako Lah »prihajajo« v Gorico. Z Dunaja se poroča 24. januarja: Veliko veselost vzbujajo tukaj neka zelo zakasnela številka madriškega lista »A B C«, ki priobčuje poročilo svojega stalnega rimskega dopisnika Franca Franchi, ki opisuje soško fronto in pravi med drugim: »Gorica bi bila že davno v rokah Italijanov, ko bi le-teh ne strašila misel, da bi to cvetoče mesto izpostavili bombardiranju. V ostalem je položaj tak, da se more smatrati Gorica v gotovem oziru kakor nevtralnno mesto. Italijanski bersaglieri in alpinci hodijo, kadar jih veseli, v Gorico po žganje in tobak. Ob takih prilikah se približno petdeset policajev broječa avstrijska posadka redno umakne iz mesta.« Dopis gospoda Franca Franchi konča z besedami: »Ego vidi — nihče me ne more dementirati. To drži.« — Drži! Bersaglieri in alpinci radi Gorice večkrat pošteno dobe »tobaka« in pridejo večkrat v Gorico, kadar jih naši ujeti pripeljejo.

O šentflorjancih v Italiji. Alojzija Maraž, žena Pepca Maraža, ki je imel mlekarijo v St. Ferjanu na Sovenci pri Gorici, piše zopet svojemu možu daljše pismo, iz katerega posnemamo: V naši karavani v Turinu je tudi Pepa z Runka. Tvojega brata Alojzija žena Cila je dve uri od nas in so vsi zdravi. Žena od Čončeta je tudi pri njej. Zinu povej, da je Karolina žalostna, ker ni dobila nobenega pisma. Mi smo vsi zdravi in lačni tudi še nismo bili. Naznanim Ti, da smo bili v St. Ferjanu tri tedne pod strašnim ognjem in bojem in smo mislili, da je prišla naša zadnja ura. Proč smo šli ponoči; otroke so mi pomagali nositi italijanski vojaki. V St. Ferjanu ni nobene hiše cele, po grunth je na tisoče in tisoče vojakov. Ko bi bili mi vedeli, da se bo tako zgodilo, bi nikoli ne hodili po Turinu, že zaradi Tebe, ki si morda brez denarja. Naznanjam Ti, da imam še ves denar, kar si ga bil pustil. Delam v tovarni, da nam zaslužim za čevlje in obleko. Tukaj govore piemontesko, tako da ne morem prav nič razumeti. Strašno nam je

dolčas in ne vidimo dneva, da bi bilo konec te strašne vojske in bi se vrnili. Lepo Te prosim, moli, kakor tudi mi vedno molimo zate. Naslov: Profuga Luigia Maraž, via Cimarossa Nr. 30, Torino, Italia.

Gospodarstvo.

Zimsko deževje in setve.

Milijoni se vprašujejo, kako vpliva letošnja mila zima z obilim dežjem na setve, ki nas imajo v tekočem in prihodnjem letu preskrbeti s kruhom. Predvsem treba poudariti, da je letošnja mila zima zelo prav prišla že v tem oziru, da so se mogla opraviti jesenska poljska dela, ki so bila radi pomanjkanja vprežne živine in delavnih moči zaostala. Drugič je pa mila zima tudi pripomogla, da so se setve dobro obrastle. Nevarnost je le ta, da bi na nezmrzljena tla ne zapadel sneg, ker bi začele setve potem lahko gniti in plesniti. Ako pa pade sneg na zamrznjena tla, to ne škoduje, da le sneg predolgo ne obleži. Obilo dosedanje deževje v suhih legah ni posebno škodovalo, pač pa se utege v nizko ležečih ilovnatih tleh zbirati preveč vode ter je nevarnost, da se zemlja »skisa«. Sicer pa odloča uspeh setev v prvi vrsti pomladni (krog sv. Jurija) in poletni (maj in junij) čas.

Pri bolečinah v vratu jako dobro vpliva na zunan vtiranje s Fellerjevim fluidom iz rastlinskih esenc z zn. »Elza fluid«, na znotraj pa grgranje z istim. 12 steklenic samo 6 kron pošlino prosto pošlje lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elztrg št. 283 (Hrvatska). Mnogo pripočili, 100,000 priznanic, tudi za »Elza-kroglice«. — ef —

Lilly Beck v dež. gledališču.

Danes, v sredo 26., in jutri 27. jan.

Preteklost njegove žene.

Družabna drama v 3 dejanjih z Lilly Beck in Richardom Lundo in glavnih vlogah.

V veseloigrah nastopijo priljubljene moči Alstrup, Olsen, Mici Parla in Paulig.

Predstave v dežel. gledališču ob 6., 7. in 9. uri zvečer.

: Narodite »Slovenca.« :

Hiša

z velikim vrtom v prijaznem mestu, ob železnici, na Dolenjskem,

se prod. Več v upravnistvu »Slovenca« pod številko 212.

Prodajalka

z dobrimi spričevali, želi svoje sedanje mesto premeniti, najraje kje na deželi. Cenj. do-pise pod: »Prihodnost 1916« na »SLOV.«

Sprejmo se za takojšnji nastop

prodajalka

popolno izurjena v špecerilski stroki, zmožna obeh deželnih jezikov, z lepo pisavo; dalje

učenka

z dobro dovršeno šest- ali večrazredno ljudsko šolo, v starosti 15 let, ki ima veselje do trgovine in je v popolni oskrbi staršev; ter vojaščine prost

227

sluga

za trgovino, trezen, zanesljiv, proti dobri plači. — Ponudbe za vse na trdko:

Karel Planinšek, Ljubljana, Dunajska cesta.

Išče se proti ugodnim pogojem

izurjen kočijaž

ako mogoče oženjen, vojaščine popolnoma prost in z dobrimi spričevali. — Nastop takoj. — Naslov pove upravnistvo lista pod št. 173. 173

— **Novice iz Amerike.** Umrli je v Ameriki Mihael Kolar, star 43 let, doma z Ra-keka. Istotam je umrl France Saje, star 55 let, doma iz Mirne peči. V Ameriki je bival 24 let. Umrli je v Clevelandu Lovr. Tehovnik iz dobrovske fare. Povožil ga je vlak. Po nesreči se je ustrelil v gozdu na lovu v Aldridge Mont. Josip Ozimek iz Dobrnica. V Oak Park pri Čikagi je po-licaj ustrelil Janeza Leskovica, ko je lezel skozi okno, da bi kradel. Radi roparskega dapada je bil v Dulutku, Minn., obsojen na dvajset let ječe Anton Klemenčič. Napa-del je nekega delavca. V Newburgu je umrl France Gliha. — V Wakefieldu, Mich., je umrl France Malovrh. V Aurori, Ill., je umrl Alojzij Javornik, star 31 let, doma iz Domžal. — V jami je zasulo v Evelethu, Minn., rojaka Mat. Ivantiča, starega 46 l. Ponesrečeni zapuščala žena in štiri otroke. V tovarni v Clevelandu je ubilo Janeza Schlesingerja, starega 33 let, doma z Je-senic. Ustrelil se je v Clevelandu Valentin Sekerič, star 27 let. Bil je dva tedna brez zaslužka. — Mr. Mihael Malešič pri Mah-niču v North Chicagu, Ill., je izumil tekom osmih mesecev neprestanega duševnega dela veliki kovčeg, ki se da v sobi izpre-meniti v pokonci stoječo omaro za obleko. Svojo iznajdbo je imenoval »Combined fol-ding Trunks and Cabinets« ter jo dal pa-tentirati v Washingtonu.

— **Švedski častnikar v Sarajevu.** Iz Sarajeva poročajo, da je tje kaj prišel iz Boke Kotorske švedski častnikar in docent na vseučilišču v Stockholmu Per Sörensen, kateri je kot član glav-nega stana vojni poročevalcev sode-loval pri celi ofenzivi v Srbiji in sedaj pri osvojitvi Lovčena.

— **Meso severnega jelena na Dunaju.** Dne 20. t. m. so pripeljali na Dunaj 200 za-klanih severnih jelenov. Meso, ki je ba-je zelo okusno, bodo prodajali 1 kg po 6—8 K, in sicer ob dnevih, ko ni dovoljeno pro-dajati meso po gostilnah in hotelih.

— **Iz ruskega ujetništva** se je oglašil po trimesečnem molku Leopold Zgur, eno-letni prostovoljec, doma iz Hrašč pri Po-stojni.

— **100 milijonov mark za nemško ko-lonizacijo** v vzhodni Prusiji zahteva pruska vlada. Porabiti jih misli v prvi vrsti za vojne invalide, ki naj bi po deželi dobili svoj dom ali v okolici mest gojili vrtnar-stvo. Vlada upa, da se bo na ta način naj-lažje pomnožilo število prebivalstva v opu-stoženi vzhodni Prusiji.

— **Iz ljudskošolske službe.** Absolvi-rani učit. kand. Mariji Gabršček je do-voljena brezplačna šolska praksa kot poiz-kusni kandidatini na štirirazrednici v Met-liku. — Namesto vpoklicanega učitelja Er-nsta Šusteršič bo suprirala na enorazrednici v Gribljah abs. učit. kand. Amalija Uršič. — Za provizorično učiteljico na enorazred-nici v Zg. Sušici je imenovana suplentinja Katarina Valerija Jeraj. — Brezplačna šol-ska praksa na šestrazrednici pri D. M. v Polju je dovoljena abs. učit. kand. Ruži Divjak.

— **Dete se do smrti opeklo.** Posest-nica Jera Hribar iz Srednje Bele je šla te dni na semenj in izročila svojih šest otrok v varstvo najstarejši 13 letni hčerki Mariji. Le-ta je šla na studenec prati, v postelji je pa pustila spečega poldrugletnega brata samega. Ko je prišla čez nekaj časa nazaj, je našla sobo polno dima, postelja je go-rela, bratec je pa strašno opečen ležal pod posteljo. Kako je ogenj nastal, se ne vé. Dete je opeklinam podleglo.

Kdo daruje citre? Prejeli smo: Pod-pisani Ljubljancani, stoječi na domovinski straži na 2001 m visoki gori na koroški fronti, prosimo vse ljube Ljubljancane, da bi nam naklonili citre, da bi si kratili čas. V naprej najpristrčnejša zahvala in naj-lepši pozdrav! Rudolf Kosmač, Tone Stibar, desetnik, žane Irkič, Jože Klemenž, Josip Rebek.

Nemški cesar odlikuje bosenske vojače

Brez vsakega posebnega oznanila.

Bolesti potrjim srcem naznanimo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je bil naš ljubljeni oče, odnosno soprog, stric in svak, gospod

ANTON ŠIBENIK

uradnik juž. žel. v p. in učitelj jezikov

danes jutraj ob 1/6. uri po kratki, mučni bolezni, previden s svetotajstvi, poklican v boljše življenje.

Zmiski ostanki predragega nam rajnega se peljejo v četrtrek dne 27. t. m. iz hiše žalosti, Breg št. 20, na pokopališče k Sv. Križu, kjer se po-lože k večnemu počitku.

Oarante mu vsi, ki ste ga poznali, blag spomin! Sv. maše zadušnice so bodo darovale v raznih cerkvah.

V Ljubljani, dne 27. prosinca 1916.

Ivanka, soproga.

Toni, v ruskem ujetništvu. Bruno, sinova.

Marica, Erna, hčerki.

+

220

Potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš iskrenoljubljeni in dragi soprog, oziroma skrbni oče, gospod

Ivan Remžgar

kieparski mojster in mešan ljubljanski

po kratki, mučni bolezni dne 25. jan. previden s sv. zakramenti za umirajoče mirno preminul.

Truplo nepozabnega pokojnika se bo prepeljalo v sredo 26. t. m. ob 4. uri pop. iz deželne bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo služile v cerkvi sv. Jakoba.

Venci se hvaležno odklanjajo.

Ljubljana, dne 25. jan. 1916.

Jerica Remžgar, soproga.

Josip, Irma, Angela, otroci.

Mimi Remžgar, sinaba.

Zahvala.

231

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja, ki so mi došli povodom smrti moje preljubljene, nepozabne matere, gospe

Barbare Podržaj

izrekam najtoplejšo zahvalo.

Posebna zahvala pa bodi vsem dragim prijateljem in znancem, ki so jo spremili k zadnjemu počitku.

Bog plačaj!

Ljubljana, 26. januarja 1916.

Frančiška Jecel roj. Lončar

Sobarica

ki zna tudi šivati, želi h kaki boljši družini, vajena je tudi v gospodinjstvu. Naslov pove uprava tega lista pod št. 222.

Ker se želi posvetiti poštnemu stanu, želi nastopiti službo

poštnega pomočnika

proti majhni odškodnini; pogoj brana in stanovanje, dijak, ki je dovršil 4. gimnazijske razrede. — Naslov pove upravnistvo tega lista pod št. 219.

Kontoristinja

zanesljiva pri knjigah, izurjena v nemško-slovenski korespondenci, stenografiji in strojepisju z večletno prakso, starejša, prvovrstna moč se sprejme proti prav dobri plači takoj v manufakturno trgovino v Ljubljani. Začetnica se ne sprejme. Le take gospodične, ki popolnoma odgovarjajo gornjim zahtevam, naj pošljejo obširne ponudbe na »Poštni predal 35«, Ljubljana.

Kot

učenka

bi rada dobila v kaki prodajalni mesta, vajena sem tudi šivanja. — Naslov pove uprava lista pod št. 221.

Skladiščar

krepak, soliden, vojašine prost, ter popolnoma izurjen kolonijalne stroke. Vstop takoj. Se sprejme po osebnem dogovoru ali pismene ponudbe v trgovino Iv. A. Hartmann nasl. A. Tomažič — Ljubljana.

Orehov okrogli les

kupi v vsaki množini po najvišjih cenah Peter Angelo, Ljubljana.

Le pismene ponudbe se žele, tudi od trgovcev. — Posredovalci se iščejo proti dobremu plačilu.

Tvrdba Zaler & Co.,

v Ljubljani, Franc-Jožefa cesta št. 5, kupuje:

jajca in krompir

na debelo — Prosimo takojšnjih ponudb z navedbo cen.

Izurjenega kletarja

dalje

23

sodarskega pomočnika

ali sodarskega učenca in

2 kletarska delavca

ter enega

kočijaža

(vsi vojaštva prosti) sprejme takoj tvrdba M. Rosner & Co. Sp. Šiška poleg piv. »Union«

Kupi se dobro ohranjen

209

glasovir

(Stutzflügel). Ponudbe na:

H. H., kavarna »Pri slonu«.

500 K

2332

Ria-Balsam.

Vam plačam, ako Vaših kurjih oces, bradavic in trde kože, tekom 3 dni korenino, brez bolečin ne odpravi. Cena lončku z jamstvenim pismom K 1.—, 3 lončki K 2.50. — KEMENY, Kaschau (Kassa) I., poštni predal 12 82 Ogrsko

Šartljeva moka brez vsakih kart

Samo pri meni lahko dobite vsako množino fine šartljeve moke. Samo en zavitek rabite za 1 šartelj brez kake druge moke, brez sladkorja, brez kvasa itd. Mnogo 100 zavitevov že razprodal. Ravno tako priložimo vsakemu navodilo! Moka ostane tudi delj časa, če so na suhem brani! Samo kratek čas bo še dobili, zato naročite takoj a manj kot 3 zaviteke ne morem poslati. Cena za 1 zavitek samo K 1.30. Pazite, da ne zamudite, ter da se pozneje ne bodete kesali!

Razpošiljalnica šartljeve moke

Ivan Urek, Borovlje, Koroško.

Za trgovskega pomočnika

v trgovino z mešanim blagom bi želi že 14 let star deček z dovršeno 6 razredno ljudsko šolo, najraje v kako meslo ali trg. Ponudbe naj se pošljejo na

Juan Hočevar

Radna št. 10 pri Sevnici.

400 hl. belega in rumenega

Vipavca

naravnega se takoj proda po zmerni ceni. Vprašati pri Batjeli, Gorici, Stalna ulica št. 2. Tam je vzorec ali pri Valiču, zid. mojster, Skrilje.

Prodajalka

popolnoma izurjena v manufakturni in špecerijski stroki želi prenesti službo. Cenjene dopise pod 1916/202. upr. Slov.

IGN. ŽARGI

„pri nizki ceni“

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 3

Največja izbira raznega perila za dame in gospe, potrebščine za šivilje in krojače, dalje priporoča svojo veliko zalogo vojaških potrebščin in sicer: pletenih srajc, spod. hlač, raznih vrst nogavic (zoknov), dokolenic (Wickelgamaschen), sviterjev, snežnih kap, rokavic, žilgrelcev iz volne in bombaža.

Na debelo in drobno

Iščeta se dva spretna

ključavničarja

katera sta zmožna izvrševati tudi popravke pri strojih, pri Prvi žrebljarski in železobitni zadrugi v Kropl, kamor naj se pošiljajo ponudbe z zahtevo plače.

Oglejte si

pred nakupom veliko zalogo izgotovljenih oblek za

moške, ženske in dečke.

2371 Velika izbir

površnih jopic

za dame in deklice.

„Pri Škofu“

Pred Škofijo št. 3, Lingarjeva in Medarska ulica.

Podružnica tvrde R. MIKLAUC.

Kostanjev les

vsake vrste (posekan in stoječ), tudi cele gozde se kupi po visoki ceni. — Ponudbe z navedbo cene je poslati na upravo lista pod šifro „Kostanjev les“.

Kranjska deželna podružnica v Ljubljani

n. a. dež. življ. in rentne, nezg. in jamstvene zavarovalnice sprejema zavarovanja na doživlje in smrt, otroških dot. rentna in ljudska, neškodna in jamstvena zavarovanja Javen zavod. Absolutna varnost. Nizke premije. Udeležba na dividendah pri življenjskem zavarovanju že po prvem letu: Stanje zavarovanj koncem leta 1914. K 173,490,838— Stanje garancijskih fondov koncem leta 1914. K 48,732,022.76 V letu 1914. se je izplačalo zavarovancem na dividendah iz čistega dobička . . . K 432,232.66 Kdor namerava skleniti življenjsko zavarovanje, veljavno za vojno zavarovanje, naj se v lastno korist obrne do gori imenovane podružnice. — Prospekti zastoj in poštne prosto. 1439 Sposobni zastopniki se sprejmejo pod najugodnejšimi pogoji. Marije Terezije cesta št. 12.

Št. 1304.

Razglas.

V smislu razpisov c. kr. deželne vlade z dne 12. januarja 1916, št. 272 in z dne 22. januarja 1916, št. 2929 zaukazuje mestni magistrat

poostren pasji kontumac.

Psi v področju mestne občine morajo nositi do preklica nagobčnike in jih je poleg tega voditi na vrvi.

Dokler traja pasji kontumac, je strogo prepovedano odpravljati pse brez posebnega dovoljenja magistrata in okoliša, v katerem je kontumac razglašen.

Prestopki tega razglaša se bodo kaznovali najstrožje po kazenskih predpisih zakona o živinskih kužnih boleznih.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 24. januarja 1916.

A. & E. SKABERNÉ

Ljubljana, Mestni trg

Specijalna trgovina pletenin, trikotaž in perila.

Priporoča svojo zalogo, kakor:

Sportno in vojaško perilo in sicer: nogavice, gamaše, dokolenice, snežne kučme, rokavice, žilgrejce, sviterje, pletene srajce in spodnje hlače iz volne, velblodje dlake in bombaža.

Perilo za dame in gospe iz šifona, cefirja, barhenta in flanele. Perilo za dečke, deklice in dojenčke.

Gumijevi plašči, nahrbtniki itd.

Na debelo in drobno.

1926